

Na osnovu čl. 4.2 i 4.8, Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), i člana 18. Metodologije za određivanje tarifa za snabdijevanje električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 90/14), rješavajući po zahtjevu Javnog preduzeća za komunalne djelatnosti "Komunalno Brčko" d.o.o., Brčko, broj: 03.02-13339/14 od 7. novembra 2014. godine, na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju održanoj 29. decembra 2014. godine, donijeta je

ODLUKA

O TARIFAMA ZA SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM U OKVIRU UNIVERZALNE USLUGE U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet)

Ovom odlukom utvrđuju se tarife, odnosno cijene električne energije izražene kroz tarifne stavove, koji služe za obračun i naplatu električne energije od kupaca električne energije koji se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Tarifni stavovi)

Tarifni stavovi za isporučenu električnu energiju za kupce koji se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine su sljedeći:

Opis			Tarifni stavovi za snabdijevanje u okviru univerzalne usluge*							
			Obračunska snaga		Aktivna električna energija		Mjerno mjesto kupca		Prekomjerno preuzeta reaktivna električna energija	
Kategorije potrošnje i grupe kupaca		Jedinica mjere	KM/kW/mjesec		feninga/kWh		KM/mjesec		feninga/kvarh	
Naziv kategorije	Naziv grupe	Sezona	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)
		0,4 kV – ostala potrošnja	1 TG	VT	11,50		8,10		5,15	
MT	4,05									
2 TG	3,41		2,62	17,78	13,68	4,30	3,31			
3 TG				VT	20,50			15,77		
				MT	10,25			7,88		
0,4 kV – domaćinstva				1 TG	ST			1,95		
	2 TG	VT	12,28	9,45						
		MT	6,14	4,72						

*Tarifni stavovi ne sadrže iznos poreza na dodatu vrijednost.

Član 3.

(Obračunska snaga)

Obračunska snaga iznosi 5 kW za tarifne grupe kupaca iz kategorija potrošnje na 0,4 kV kod kojih se obračunska snaga ne utvrđuje mjerenjem (2. i 3. tarifna grupa iz kategorije ostala potrošnja, 1. i 2. tarifna grupa iz kategorije domaćinstva).

Član 4.

(Tarifni stavovi prema sezonama i dobu dana)

- (1) Tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema sezoni, i to:
  - a) u višoj sezoni (VS) od 1. oktobra do 31. marta,
  - b) u nižoj sezoni (NS) od 1. aprila do 30. septembra.
- (2) Tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:
  - a) veći dnevni tarifni stavovi (VT) od 6 do 22 sata tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 7 do 23 sata tokom ljetnog računanja vremena,
  - b) manji dnevni tarifni stavovi (MT) od 22 do 6 sati tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 23 do 7 sati tokom ljetnog računanja vremena.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, za kategoriju potrošnje domaćinstva tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:
  - a) veći dnevni tarifni stavovi (VT) od 7 do 13 sati i od 16 do 22 sata tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 8 do 14 sati i od 17 do 23 sata tokom ljetnog računanja vremena,
  - b) manji dnevni tarifni stavovi (MT) od 13 do 16 sati i od 22 do 7 sati tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 14 do 17 sati i od 23 do 8 sati tokom ljetnog računanja vremena, te nedjeljom.

Član 5.

(Obaveza objave tarifnih stavova)

Javno preduzeće za komunalne djelatnosti “Komunalno Brčko” d.o.o., Brčko, dužno je na odgovarajući način objaviti tarifne stavove i relevantne odredbe ove odluke, te ih učiniti dostupnim svim kupcima koji se snabdijevanju u okviru univerzalne usluge na području Brčko Distrikta BiH.

Član 6.

(Završne odredbe)

- (1) Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 1. januara 2015. godine.
- (2) Dispozitiv odluke objavljuje se u “Službenom glasniku BiH” i službenom glasilu Brčko Distrikta BiH.

Obrazloženje

Shodno *Odluci o osnivanju javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o., Brčko* (“Službeni glasnik BD BiH”, br. 20/07, 21/07, 24/08 i 33/09), “Komunalno Brčko” d.o.o., Brčko (u daljem tekstu: Kompanija) dužno je omogućiti distribuciju električne energije, te vršiti snabdijevanje korisnika sistema i kupaca električnom energijom na svom području djelovanja.

U skladu sa članom 7. *Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini* (“Službeni glasnik BiH”, br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11 – u daljem tekstu: Zakon o prijenosu) i članom 107a. *Zakona o električnoj energiji* (“Službeni glasnik BD BiH”, br. 36/04, 28/07, 61/10 i 4/13) za obavljanje ovih aktivnosti Kompanija je bila dužna pribaviti licencu Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljem tekstu: DERK), a prema uvjetima, kriterijima i procedurama koje odredi DERK.

Kompanija je vlasnik licence za obavljanje djelatnosti snabdijevanja električnom energijom, registracijski broj: 05-28-12-413-30/12 izdate odlukom DERK (“Službeni glasnik BiH”, broj 5/13).

Tarife za usluge proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom u Brčko Distriktu BiH, saglasno naprijed pomenutim zakonima regulira i odobrava DERK.

U nastavku aktivnosti na uspostavljanju transparentnih pravila za reguliranje elektroenergetskih djelatnosti na teritoriji Brčko Distrikta BiH, DERK je 6. novembra 2014. godine usvojio *Metodologiju za određivanje tarifa za snabdijevanje električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu BiH*.

Kompanija je 7. novembra 2014. godine uputila DERK-u zahtjev za određivanje tarifa za usluge distribucije električne energije i tarifa za snabdijevanje u okviru javne usluge broj: 03.02-13339/14 (zaprimljen u DERK-u pod brojem: 04-28-5-358/14 istog dana).

Razmatranje zahtjeva za tarife kroz postupak odobravanja tarifa u najvećoj mogućoj mjeri mora ispoštovati osnovna načela koja propisuju da će tarife biti pravedne i razumne, ravnopravne, zasnovane na objektivnim kriterijima i opravdanim troškovima i određene na transparentan način.

U planu za 2015. godinu Kompanija planira količinu električne energije za potrebe snabdijevanja kupaca iz kategorije domaćinstva i ostale potrošnje u Brčko Distriktu BiH u iznosu od 216.967.785 kWh.

Podaci Kompanije za djelatnost snabdijevanja električnom energijom navode planirane troškove i rashode za 2015. godinu, ostvarenje za 2013. godinu i procjenu ostvarenja za 2014. godinu (Tabela 1).

S obzirom da se u ovom tarifnom postupku određuju tarife za snabdijevanje u okviru javne usluge, Komisija usmjerava pažnju na određivanje visine pripadajućeg troška snabdijevanja za kategoriju kupaca domaćinstva i za male kupce koji po svojim karakteristikama u cjelini pripadaju kategoriji ostala potrošnja.

Broj kupaca iz kategorije domaćinstva i ostala potrošnja u ukupnom broju kupaca električne energije učestvuje sa 98,8% dok potrošnja navedenih kategorija iznosi 83,9% od ukupne potrošnje električne energije u Brčko Distriktu BiH, prema podacima o planiranoj potrošnji krajnjih kupaca za 2015. godinu iz zahtjeva za tarife, što je vidljivo iz podataka u narednoj tabeli:

Kategorija potrošnje	Broj kupaca	%	Potrošnja (kWh)	%
35 kV	1	0,003	12.734.408	4,93
10 kV	13	0,036	18.123.448	7,01
0,4 kV – javna rasvjeta	419	1,176	10.767.198	4,16
0,4 kV – ostala potrošnja	4.242	11,906	64.644.054	25,00
0,4 kV – domaćinstva	30.954	86,879	152.323.731	58,90
Ukupno	35.629	100,000	258.592.839	100,00

Kako je trošak snabdijevanja direktno zavisao od broja kupaca električne energije, jer se odnosi na poslove fakturiranja, obračuna, pripreme i izdavanja računa kupcima, naplate računa, rada uslužnog centra za kupce itd., očigledno je da se najveći dio ovog troška odnosi na kupce iz gore navedene dvije kategorije.

Imajući u vidu naprijed navedeno i sagledavajući situaciju po pitanju troška snabdijevanja u drugim kompanijama koje se bave ovom elektroenergetskom djelatnošću u Bosni i Hercegovini, kao i iznos odobren u prethodnom tarifnom postupku, za snabdijevanje u kategoriji potrošnje domaćinstva odobrava se 1.913.000 KM, dok se za snabdijevanje u

kategoriji ostala potrošnja odobrava iznos od 262.200 KM. Prema tome, kao troškovi usluge snabdijevanja električnom energijom u okviru univerzalne usluge na području Brčko Distrikta BiH odobrava se iznos od 2.175.200 KM.

U narednoj tabeli prikazani su podaci Kompanije za djelatnost snabdijevanja električnom energijom kao i odobrene veličine za 2015. godinu.

Tabela 1.

Troškovi i rashodi (KM)	2013. <i>(ostvarenje)</i>	2014. <i>(procjena)</i>	2015. <i>(zahtjev)</i>	2015. <i>(odobreno)</i>
Materijalni troškovi	300.690	320.000	355.000	248.500
Troškovi usluga	182.106	178.500	206.000	150.100
Troškovi radne snage	1.556.180	1.555.328	1.500.000	1.350.600
Amortizacija	120.795	170.000	200.000	150.000
Nematerijalni troškovi	151.511	165.000	180.000	100.000
Ostali rashodi	176.625	190.000	195.000	120.000
Troškovi kamata i ostali finansijski troškovi				30.000
Regulatorna naknada				26.000
Ukupno troškovi i rashodi	2.596.141	2.698.828	2.736.000	2.175.200

Uzimajući u obzir regulatorno načelo izbjegavanja naglih promjena tarifa cjenovnih udara na kupce, imajući u vidu proces otvaranja tržišta i neizvjesnost u pogledu nabavne cijene energije i elemenata koji su sastavni dio kupoprodajnih aranžmana za snabdijevanje kupaca u Brčko Distriktu BiH, Komisija je odlučila da u ovom tarifnom postupku ne odobrava dobit u djelatnosti snabdijevanja kupaca u okviru univerzalne usluge.

Uzimajući u obzir odobreni trošak za djelatnost snabdijevanja u okviru univerzalne usluge kao i broj kupaca koji imaju pravo na ovakvo snabdijevanje, a u skladu sa *Metodologijom za određivanje tarifa za snabdijevanje električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu BiH* određuje se cijena tarifnog elementa *naknada po mjernom mjestu kupca* u iznosu od 5,15 KM po kupcu/mjesečno.

Postupak nabavke energije za potrebe Brčko Distrikta BiH u 2015. godini nije završen, pa prema tome nabavna cijena za 2015. godinu još uvijek nije poznata. Uzimajući u obzir ovu činjenicu, u kalkulaciji tarifnih stavova za kupce iz kategorija domaćinstva i ostala potrošnja korištena je cijena nabavke iz druge polovine 2014. godine od 8,025 feninga/kWh. Ova cijena je za 12,89% veća od prosječne nabavne cijene iz 2013. godine koja je iznosila 7,109 feninga/kWh. Također, ova cijena je veća za 6,44% od prosječne cijene nabavke energije iz 2014. godine koja je iznosila 7,567 feninga/kWh.

Potrebno je istaći da su aranžmani za nabavku energije u 2014. godini predviđali da su preneseni troškovi (troškovi usluga prijenosa električne energije, usluge NOS-a i systemske usluge) uključeni u cijenu energije koja se isporučuje Kompaniji. Uzimajući u obzir ovu činjenicu prosječna nabavna cijena iznosi 6,7 feninga/kWh, jer razliku predstavljaju preneseni troškovi u ukupnom iznosu od 1,325 feninga/kWh (tarifa za usluge prijenosa električne energije 0,889 feninga/kWh, tarifa za rad NOS-a 0,0592 feninga/kWh, sekundarna i tercijarna rezerva 0,2176 feninga/kWh i pokrivanje gubitaka u prijenosnom sistemu

0,1682 feninga/kWh) koji su kao takvi razmatrani u okviru određivanja tarifa za distribuciju električne energije.

Planirana količina električne energije za isporuku kupcima u okviru kategorije domaćinstva za 2015. prema dostavljenim podacima iznosi 152,32 GWh. Posmatrajući dosadašnja ostvarenja isporuke u ovoj kategoriji (131 GWh u 2013. i 128 GWh u 2014. godini) planirana količina je precijenjena, te se u izračun konačnih tarifnih stavova uzima realna procjena, odnosno količina u iznosu od 133 GWh, što predstavlja povećanje u odnosu na ostvarenje iz 2013. godine od 1,5%. Uzimajući u obzir prethodna razmatranja utvrđuje se trošak nabavke energije za kategoriju potrošnje domaćinstva od 8.911.000 KM.

Kod ostale potrošnje, u zahtjevu za tarife, također je planirana količina energije za 2015. godinu (64,64 GWh) koja znatno odstupa od historijskog trenda koji je prisutan kod ove kategorije. U 2013. godini realizacija potrošnje u ovoj kategoriji iznosila je 55 GWh tako da je sa aspekta određivanja tarifnih stavova ova energija planirana sa povećanjem od 1,5%, dakle, u iznosu od 55,82 GWh. Trošak nabavke električne energije za kategoriju ostala potrošnja iznosi 3.739.940 KM.

Ukupni troškovi nabavke energije za kupce električne energije koji se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge na području Brčko Distrikta BiH iznose 12.650.940 KM.

U skladu sa *Metodologijom za određivanje tarifa za snabdijevanje električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu BiH* obaveza DERK-a je da u naredne tri godine postepeno eliminiira postojanje unakrsnih subvencija koje trenutno postoje između kategorija ostala potrošnja i domaćinstva. U 2013. godini unakrsna subvencija između ove dvije kategorije iznosila je 37%.

Ukupni troškovi elektroenergetskih djelatnosti za kupce iz kategorije domaćinstva i ostale potrošnje u Brčko Distriktu BiH koji su alocirani na tarifne stavove, određeni su uz projektiranu subvenciju između ove dvije kategorije od 22,7%, čime je dio troškova nabavke za kategoriju potrošnje domaćinstva, u iznosu od 1,5 miliona KM, alociran na kupce u kategoriji ostala potrošnja.

Proces ispravljanja cjenovne distorzije između kategorija potrošnje domaćinstva i ostale potrošnje koja je naslijeđena i kao takva već decenijama prisutna, neminovno dovodi do nešto izraženijeg povećanja cijena električne energije za domaćinstva. Pri tome je ipak potrebno imati u vidu da na području Brčko Distrikta BiH već postoji program subvencioniranja kupaca iz kategorije potrošnje domaćinstva, koji je se provodi u dužem vremenskom periodu i daje značajne rezultate jer je tim programom obuhvaćena približno trećina kupaca iz kategorije domaćinstva, pa je ovo najmasovniji program subvencioniranja kupaca posmatrano i na nivou Bosne i Hercegovine. U tom smislu se može očekivati da će postojeća šema subvencija predstavljati značajan amortizirajući faktor u situaciji kada je povećanje cijena za kategoriju domaćinstva neminovno.

Komisija smatra da tarifni stavovi pružaju realnu osnovu Kompaniji da u 2015. godini za djelatnost snabdijevanja kupaca električne energije u okviru javne usluge ostvari potreban prihod za nesmetano funkcioniranje.

Na osnovu naprijed izloženih stanovišta Komisije, u okvirima njenih diskrecijskih prava da potvrdi reprezentativnost i opravdanost svih podnijetih podataka i tvrdnji, da procjenjuje stepen vjerovatnoće ostvarenja svih prognoziranih troškova i rashoda i da odobrava tarife uvažavajući i konkretne okolnosti u periodu podnošenja zahtjeva za odobrenje tarifa sve do objektivizacije uvjeta za njihovo preciznije određivanje, te koristeći ovlaštenja utvrđena Zakonom o prijenosu i Zakonom o električnoj energiji Brčko Distrikta BiH da uređuje i

pitanja reguliranja snabdijevanja kupaca električne energije koji pripadaju kategoriji domaćinstva na području Brčko Distrikta BiH, Komisija donosi odluku kao u dispozitivu.

DERK će kontinuirano pratiti efekte primjene usvojenih tarifnih stavova zadržavajući pravo podešavanja tarifa kada ocijeni da je to potrebno.

U skladu sa članom 9.2 *Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini*, protiv ove odluke može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana objave ove odluke.

Broj: 04-28-5-358-23/14
29. decembra 2014. godine
Tuzla

Predsjedavajući Komisije

Nikola Pejić